

ZÁM.

rszik
Csak
nit-
tem-
épp
ltem
m és
azán
nita-

nyo-
ábla
ából
eum
e 3.

s és
nes
be-
fog
, a
pe-

ive,
llé,
nül

t

stai
tlá-
sz.

a.

-épület.

KISIRAP

... EGY CSAPAT VÖRÖS-BÖRŰ NYARGALT UTÁNOK. (Lásd a 212 lapon.)

XLVII. kötet, 14 szám. Ara negyedévre 1 ft. Egyes szám ára 12 kr. 1894. szeptember 30-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalen.

ROKASZEM, A VÖRÖS-BÖRÜ.

— Elbeszélés, képekkel. —

(Folytatás.)

TAMÁS, amint a gyujtó-szál kicsinyke lángjánál is ráismert Rókaszemre, nagyon nagy kedvet érzett, hogy lelőjje egykori barátját, aki most megátalkodottan üldözi.

— Azt hittem, nyomunkat veszti és ime, már ismét itt van! szólt magában Tamás elkeseredetten. Most már két vörös-bőrű-csapat van itt a nyakunkon. Mert az a másik csapat, mellyel a folyóban találkoztam, nem lehetett a Rókaszemé. . . Ez most ért ide . . . látszik, hogy a víz mentén kutat utánunk. . .

De bár mennyire elkeseredett, végre mégis csak uralkodott magán és nem lőtt. Pedig könnyen találhatta volna, mert a szivarja izzó vége elárulta a sötétben is, hol van a Rókaszem feje.

— Nem szabad hirtelenkednem. Talán odább mennek. Jobb, ha nem tudják, hogy ezen a tájon vagyunk.

A vörös-bőrű-csapat csakugyan odább vonult. A lódobogás sokáig hallatszott a keményre fagyott földön, de mindinkább gyöngült s Tamás bizonyos lehetett felőle, hogy messzire távoztak. Ekkor elő jött rejtekéből és újra füttyengetni kezdett, közben pedig szülei nevét kiáltozta. Megint csak hiába, válasz nem hangzott. Egyszerre azonban, amint ismét füttyentett, távolról nyertés felelt.

— »Villám«!

Nem tévedett. Csakhamar mind jobban hallatszott a száguldó paripa dobogása s alig néhány másodperc múlva »Villám«

ott termett fiatal gazdája mellett. Tamás megölelte örömeiben.

— Kedves, okos lovacskám! Most már remélem, mindjárt együtt leszünk mindnyájan.

Ugy okoskodott, hogy szüleinek ott kell lenniök, a honnan Villám jött. Felpattant tehát lovára s arra felé indította.

— Előre Villám! Légy okos, lovacskám. Te jobban tudod, hol hagyta a többieket. Menjünk oda!

A ló persze nem érthette a szavakat; de Tamás mégsem egészen vaktában beszélt ugy. Mert a ló igen okos állat és Villám, mikor gazdája arra felé indította, amerről előszaladt, alkalmasint tudta, hogy vissza köll térnie oda, ahol a többieket hagyta. Tamás legalább ezt következtette abból, hogy a ló igen határozott, gyors léptekkel ügetett a folyótul befelé, egyenes irányban, minden tétovázás nélkül; pedig Tamás ráhagyta, hogy menjen, amerre akar.

Néhány percz múlva a ló meglasztotta lépteit, végre megállt.

— Talán itt vannak, gondolá Tamás.

A sötétben nem láthatott, tehát újra kiáltozta szülei nevét. Nagy szomorúságára azonban hiába.

— Vagy csalódtam a Villám ösztönében, vagy már elmentek innen. Most már mit tegyek?

Akár hogy törte a fejét, nem jutott más eredményre, mint hogy most a sötét éjben hasztalan minden további kutatás, bolyongás. Már nagyon fáradt is volt. Hiszen kora hajnaltól folyvást lóháton ült, örökös izgatottságban volt. Meg köll pihennie, hogy más napra legyen ereje. Nagy szüksége lehet rá, mikor két ellenséges csapat közt kell keresnie szüleit! Hát ha rájok sem talál!

Semmiké
rejtélyt, h
hirtelen. E
kedéssel, h
meg; bizony
tek éjjeli
tehet egyik

Sziklás
most a lov
nyiltak a s

— Itt j
a vörös-bő
belém.

Leszállt
dékba. Azt
kodott; gy
fagyos vol
válogatott,
után ugyan
jó csemeg
ott volt az
Tamás mos
részét Vill

— Egy
szükségem

A jól vé
meglehető
más, hogy
fázzék, lefe
feküdt a l
megdermed
kényelmese
aludt neh
megerősöd
rejtekeből
nappal ne
lennie: szü
czirkáló v

Épp ezé
hogy mess

Semmikép sem birta megfejtteni azt a rejtélyt, hogy szülei hová tűnhettek el oly hirtelen. Be köllött érni azzal a reménykedéssel, hogy csak itt a tájon húzódhattak meg; bizonyosan valami szakadékba rejtőztek éjjeli pihenőre. Reggelig semmit sem tehet egyikök sem.

Sziklás kis domb volt ott, ahol Tamás most a lovával állott. Nagy, mély hasadékok nyíltak a sziklák közt.

— Itt jó lesz leheveredni. A szél sem ér, a vörös-bőrüek sem botlanak egy könnyen belém.

Leszállt lováról és bevezette egyik hasadékbába. Aztán legelőször is a lóru gondoskodott; gyűjtött neki füvet, mely száraz, fagyos volt ugyan, de Villám sem igen válogatott, mikor az egész napi nyargalás után ugyancsak éhes volt. Kapott azonban jó csemegét is, mert a nyereg-kárában ott volt az elemózsiás tarisznya, melyből Tamás most kissé falatozott, kenyere nagyobb részét Villámnak adva oda.

— Egyél, lovacskám! Holnap is nagy szükségem lesz rád.

A jól védett helyen, türehető vacsora után, meglehetősen beérhették állapotukkal. Tamás, hogy a hideg éjben nagyon át ne fázzék, lefektette a lovat és ő maga oda feküdt a lóra, hogy ennek melege óvja a megdermedéstől. És ha nem is nagyon kényelmesen és nyugodtan, de mégis csak aludt néhány órát. Korán hajnalban jól megerősödve ugrott talpra, de kimozdulni rejtekéből nem akart addig, míg világos nappal nem lett. Nagyon résen köllött lennie: szüleit is keresni, de a netalán itt czirkáló vörös-bőrüektől is óvakodni.

Épp ezért, mikor már annyira világos volt, hogy messzire láthatott, vigyázatosan föl-

mászott a dombra s szétnézett. Nem látta szüleit, vörös-bőrüeket sem látott, hanem mást: egy izmos természetű fehér embert, aki épp a domb mellett lovagolt el.

— Miklós bátya! kiáltá Tamás meglepetve.

A lovas föltekintett és szintén csodálkozva szólt:

— Tamás öcsém! Hát te mit csinálsz itt? Szüleid is itt vannak? Menekülőben vagytok?

— Abban volnánk, csak hogy nagyon rosszra fordult a sorunk. Nem is tudom, hol vannak a szüleim.

— No's, fiam, beszélj szaporán! Szívesen segítek, ha valamivel segíthetek. Hanem ezen a tájon nem tanácsos sokáig vesztegelni.

— Mindjárt elővezetem a lovamat s oda megyek Miklós bátyához. Talán tud jó tanácsot.

Miklós bátya szintén azon a tájon volt telepítvényes, ahol Kartyék, s bár jó napi járó-földnyire laktak egymástól, néha-néha találkoztak, egyben-másban kisegítették egymást. Most Miklós bátya is bizonyosan menekülőben volt s Tamás abban bizakodott, hogy a tapasztalt, öregebb ember jobban eligazodik a bajos helyzetben. Gyorsan oda lovagolt tehát melléje és elmondott neki mindent. Az megcsóválta a fejét.

— Gonosz história, mondhatom. Hogy rátalálhass szüleidre, szerte köllene itt járnod-kelned az egész tájon, már pedig itt most már mindenfelé vörös-bőrü-csapatok czirkálnak. Egészen bizonyos, hogy egy-két óra alatt elfognak. Ezzel hát nem nyerhetsz semmit.

— Ó, de ha mégis rájok akadnék? Őket még inkább fenyegeti a veszedelem, mert nem tudnak oly sebesen lovagolni, mint

én. Ha ott vagyok velök, mégis csak segíthetek valamelyest a vörös-bőrűek ellen.

— Persze, persze; de hát tudnod köllene, hol vannak. Menjünk föl erre a dombra. Ha itt vannak ezen a tájon, meglátjuk őket.

Jókora dombra kapaszkodtak föl; de Tamás hiába nézegetett szét, szüleit nem látta se közel, se távol. Ellenben Miklós bátya örvendve kiáltott fel:

— Ott a tábor! Ők is ott lesznek.

Tamás eleinte nem értette, de Miklós bátya ráirányozta a Tamás szeméit is valamire, ami jó messzire ugyan, de eléggé tisztán látszott. Husz vagy harmincz szekér állt ott, de olykép, hogy a szekerek, egymás mellé körben állítva, valóságos kis várat alkottak. A közepén sok ember mozgott, néhány pedig, alkalmasint örök, a szekér-táboron kívül is.

— Mi az? Kik azok? kérdé Tamás meglepetve.

— A hegyentúli szomszédaink. Ők jobban rendezték a meneküléseket, mint mi, kedves öcsém. Össze beszéltek idején, minden értékes holmijokat kocsira rakták és együtt indultak utra a vár felé. Nincs mitől félniök, mert a vörös-bőrűek főselege még nincs itt, csak kisebb csapatok czirkálnak, gyujtogatnak, ott a szekér-táborban pedig van vagy harmincz jó puskás. Én is hozzájuk akartam csatlakozni, de megkésstem. A vörös-bőrűek felgyujtották a tanyámat, csak készpénzemet menthettem meg s most sietek a szekér-táborba. Jőjj velem, mert majdnem bizonyos, hogy szüleid ott vannak. Éjjel a szekér-táborban és körülte is őrüzek égtek s apád jól tudja, hogy ezt csak mi fehérek gyujtjuk. Meglátta éjjel a tüzet és oda menekült.

— Bár ugy volna! Siessünk hát! Ha ott vannak, akkor semmi baj többé.

Megindultak a szekér-tábor felé. Nem volt az olyan közel, mint ahogy a dombról látszott. Tamás az ő jó lován hamar oda ért volna ugyan, de Miklós bátya csak lassan jutott előre, mert lova igen fáradt volt; egész éjjel, jóformán pihenés nélkül uton volt s a szegény elcsigázott ló már sántított is. Nem lett volna ez sem nagy baj, mert már közel volt a szekér-tábor; de egyszerre csak lövés dördült a hátuk mögött. Hátra néztek s látták, hogy egy kisebb csapat vörös-bőrű nyargalt utánok. (Lásd a képet a czímlapon) Miklós bátya pillanatra össze ránczolta a homlokát, aztán nyugodtan mondá:

— No fiam, válnunk kell. A te lovad bírja, hamar beérsz a táborba. Én már nem jutok oda.

— De hiszen akkor lemészárolják azok a gonoszok! felelé Tamás. Abból semmi sem lesz; én el nem hagyom. Mire való a jó puska?

Megfordították lovaikat, lőttek és két vörös-bőrű lovas lebukott a lováról; a többiek megálltak és lőttek, de golyójok nem talált. Tamás és Miklós bátya újra lőttek s még egy vörös-bőrű bukott le. Ugy látszik, ez nem tetszett a vörös-bőrűeknek s megálltak, tanakodni kezdtek. Tamás pedig jól szemügyre vette őket.

— Ez nem a Rókaszem csapata... tehát a folyón tuliak már átjöttek.

A vörös-bőrűek rövid tanakodás után megfordultak s Tamás és Miklós bátya rövid idő alatt szerencsésen eljutottak a szekér-táborba.

(Folytatása következik.)

kém, s ma
ozsonnáztu
egész estig

— Ja!
vitába An
a kis lez
vele ozsonn

fa-katonák
huszár is i

MINDEGY AZ!

(Három képpel.)

— ALADÁR,
ugyan jőjj hát!

— Mondtam
már, hogy nem
mehtek. Még
nem készültem el
a leczkémmel.

— Mintha estig
rá nem érnénk.
En még bele sem
fogtam, Annuska
sem.

— Hát fogja-
tok hozzá Dini-
kém, s majd ha elkészültünk, aztán meg-
ozsonnáztunk, akkor kedvükre játszhatunk
egész estig.

— Ja! de unalmas vagy! szólt bele a
vitába Annuska. Most ezt folytatjuk; az
a kis leczke nem nagy sor, elkészülünk
vele ozsonna után is.

— Persze! bizonyítá Dinike. Az már
csak mind egy, akár most, akár később
végezzük.

— Tökéletesen mind egy, erősíté Annuska.

— Nem mind egy, felelé Aladár. Tudjá-
tok apácska azt kívánja, hogy előbb a
dolgunkat végezzük, aztán mulassunk.

— Jó, jó, te bölcs Aladár! szólt Annuska
gúnyosan. Apácska bizony nem kíván egye-
bet, csak azt, hogy tudjuk a leczkénket.
Menjünk, Dini! Ha nem jön, marad. Eljátsz-
hatunk nélküle is.

— De el ám! Itt van Bajszos, meg a
két fa-katona, aztán a papiros-huszár; elég
az a játékhöz.

Dini, aki ilykép elsorolta a játszó társakat,
pompás pávatollas süveget viselt, a kezében
pedig fakardot forgatott, mert ő most
hatalmas hadvezér volt, Annuska meg jeles
regruta, mellette pedig Bajszos vitézkedett,
a pudli-kutya, szintén kitünő vitéz, aki
jól tudott két lábon állni, járni s a bot-pus-
kát keményen szorította vállához. A kis

fa-katonák nem igen mozogtak és a papiros-
huszár is inkább megmaradt egy helyben;

de az se baj! Dini generális azért büszkén
vezényelgette válogatott szép seregét.

Gyorsan mulik az idő annak is, aki dolgozott végez, annak is, aki vigan játszik. Alig vették észre, hogy itt az oszonna ideje; de Aladár épp elkészült, mikor benyitott apa.

— Gyerekek, mondá, készen vagytok-e már a leczkétékkel? Nagyon szép az idő, kísétálunk a szőlőbe, ott fogunk oszonnálni. A mama előre ment az elemóziás kosárral.

Ennek a hirnek nagyon különböző volt a hatása s apa ezt rögtön észre is vette. Látta különben már előbb is, mit csinál Aladár és mit Dini és Annuska. De egészen szeliden szolt tovább:

— No lássuk, hányadán vagytok a leczkétékkel?

— Én elkészültem vele, apácska, felelé Aladár vigan.

Bezzeg ötölt-hatolt Annuska és Dini.

— Én . . . mink . . . kedves apa . . . úgy gondoltuk . . . izé . . . hogy majd oszonna után . . . hogy mindegy . . .

— Jól van, fiaim, ha nektek mindegy, én nem bánom. Persze, oda künn a szőlőben nem tanulhattok, tehát nem jöttök velem. A süteményt is kivitte mama; de kaptok egy-egy darab kenyeret és aztán tanultok. Majd este kikérdezlek.

Rettentően hosszúra nyult Annuskának és Dinikének a képe, sőt, mi tagadás benne, el is pityeredtek. De biz' azért mindennek úgy kellett történni, ahogy apácska rendelte.

Busan tanulgattak, üldögéltek otthon s Annuska felsóhajtott:

— Dini te . . . úgy látszik, mégis nem mind egy az . . . jobb ha előbb készülünk el a dologgal, s csak az után mulatunk!

KÉT BOLDOG CZICZA.

(Képpel a 216. lapon.)

*Miczur Miska vagyok én,
Ez meg Czirmionka —
Nincs több ilyen két czicza
Egész Cziczahonba!*

*Macskár a mi királyunk,
Királynénk Nyávorna;
Én vagyok a komornyik,
Ez meg a komorna.*

*Nagy a mi becsületünk
Itt a palotában —
Sok is a mi irigyünk
Az atyafiságban.*

*Jut pecsenye minden nap,
Böven van egérke;
Az udvari vadászok
Szállítják ebédre.*

*Mienk a tej-maradék,
Mienk a sok morzsa;
De sosem zabálunk meg,
Nincs szükség doktorra.*

*Ami van fölöslegünk,
Hiven haza hordjuk —
Az öregeinknek is
Hadd legyen jó dolguk.*

*S ma? . . . nagy napunk van nekünk,
Teljesedett vágyunk:
Királyi pár kegyéből
Ime, jegyben járunk.*

*Ezért tüztünk bokrétát
A mi kalapunkra —
Mind eljöttök, reménylem,
A lakodalmunkra.*

— Mesék

mesénél, mel
időkben a b
kadt.

Mai nap n
csuda szörny
sárkányokat
csenek és so
sok száz eszt
tudatlanság
és könnyen
mende-mond
erdőben ves
dott, miham
tes sárkány
mindenfélé

Ezek kö
nak igen sz
ma is szíves
gosak. Ez
akarok nek

Hol volt,
valamikor
egy fia meg
derék ifju,
pedig ottho

SÁRKÁNY-MESÉK.

— Mesék és mondák a középorkból. —

TUDOM, alig akad köztetek, aki ne hallott vagy ne olvasott volna már mesékben holmi rettenetes sárkányokról. De azt is tudom, hogy az ilyen mesét szívesen meghallgatjátok ugyan, ha érdekes, de egy pillanatig sem hiszitek, hogy egyéb volna mesénél, mely legtöbbször igen-igen régi időkben a babonás nép képzeletéből fakadt.

Mai nap már mindenki tudja, hogy afféle csuda szörnyetegek, aminőknek hajdan a sárkányokat mondották és rajzolták, nincsenek és soha sem is voltak. De régente, sok száz esztendővel ezelőtt, még nagy volt a tudatlanság és babonáság az emberek közt és könnyen elhittek akármiféle képtelen mende-mondát is. Ha valahol a rengeteg erdőben veszedelmes fenevad garázdálkodott, mihamar hirtelen terjedt, hogy rettenetes sárkány ütötte ott fel a tanyáját, aztán mindenféle mesés híreket beszéltek róla.

Ezek közt a mesék közt azonban vannak igen szépek s érdekesek is, melyeket ma is szívesen olvasunk el, mert tanulságosak. Ez uttal két ilyen ősrégi mesét akarok nektek elmesélni.

I. A sárkány testvére.

Hol volt, hol nem volt: volt hajdanában valamikor egy hatalmas várur, akinek volt egy fia meg egy lánya. A fia mint vitéz, derék ifju, messze járt csatázni; a leányka pedig otthon élt a várban s mindenki sze-

rette, mert nem csak rendkívül szép volt, hanem kedves, nyájas és jószívü is.

A két testvérnek az anyja már rég meghalt s az apjuk egy napon így szólt a lánykához:

— Elutazom egy kis időre, de nem sokára megjövök és hozok neked egy új mamát, akit, remélem, szeretni fogsz, és aki bizonyosan szintén szeretni fog téged.

A jó leányka el volt tökélve, hogy szeretni fogja mostoha anyját. De hát biz' az másképp fordult. Mert mikor a mostoha anyja megérkezett a várkastélyba és mindenki hódolt neki és bámulta a szépségét, egy szokimondó öreg vitéz azt mondta:

— Szép, szép, de már csak a mi kedves kisasszonyunk mégis szászorta szebb és kedvesebb.

Ettől a percztől fogva a mostoha meggyűlölte a leánykát és vesztére tört.

— Nem türom, hogy itt valaki szebb és kedvesebb legyen nálamnál. Ő a legkülönb? No, hát majd lesz a legundokabb.

Előhivatott egy gonosz búbajos boszorkány-mestert és titokban sokáig tanácskozott vele. Más nap pedig nyájas képpel biztatta a leánykát, hogy ilyen gyönyörű időben sétáljon ki az erdőbe. A leányka ki is sétált, de nem tért többé vissza. Hanem attól a naptól fogva egy szörnyűségesen förtelmes sárkány barangolt ott a környék erdősegeiben, ez a sárkány pedig nem volt senki más, mint a várur leánykája, akit a gonosz boszorka-mester ilyen szörnyeteggé varázsolta át.

Nagy lett az ijedelem az egész környéken, az öreg várur pedig kétszeresen busult, mert azt hitte, hogy ez a gonosz sárkány ragadta el az ő kedves kis leányát. Azt

persze nem is álmodta, hogy épp az ő kedves lánykája az a szörnyeteg.

Jöttek mindenfelől híres vitézek, hogy

a rettenetes sárkányt elpusztítsák; de senki sem birt vele. Még csak közelébe sem juthatott senki, mert a sárkánynak olyan

KÉT BOLDOG CZICZA. (Lásd a 214. lapon.)

mérges volt a lehellete, hogy már messzire elpusztított mindent. Mäskülönben aztán nem is volt valami ádáz sárkány, nem táma-

dott meg senkit. De valamerre járt: fü, fa, vetés kiveszett, minden ember, állat kimúlt és már nagy darabon gyászos sivataggá lett a

vidék. Csak a mert annak k

Már nagy lem, a kaján boszuja sikere

rabolta ei k tom és a szö is oda vesze

Megis ör mikor a fi járatban va

vidék. Csak a vár tájéka nem pusztult el, mert annak közelében soha sem jelent meg.

Már nagy ideig tartott így a veszedelem, a kaján mostoha pedig örvendezett boszúja sikerén. De a szomorú eseménynek

híre eljutott a messzi táborba is, ahol a vitéz ifju Opos, az elvárázolt leányka testvérbátyja harcolt.

— Akkor tüstént megyek haza, mondá a nemes ifju. Bizonyosan az a szörnyeteg

EMMIKE ÉS AZ Ő BÁBUI. (Lásd a 222. lapon.)

rabolta ei kedves hugoskámát. Kiszabadi tom és a szörnyeteget megölöm, vagy magam is oda veszek.

Megis örült, megis ijedt az öreg várur, mikor a fia megérkezett és elmondta, mi járatban van. Sirva kérte:

— Jaj, fiam, meg ne próbáld! Mind hiába! Csak veszedbe rohannál.

De a gonosz mostoha másképp beszélt. Mert ő attól félt, hogy az ifju valamiképp nyomára jut a gonosztettnek. Jobb lesz hát, ha elpusztul.

— Ne hallgass félénk atyádra, ő már öreg és ijedez. Mint jó testvérnek és bátor vitéznek, kötelességed, hogy szembe szállj a szörnyeteggel.

Titkon pedig azt remélte, hogy a sárkány mérges lehelletével meg fogja ölni az ifjut is, saját testvérét.

És a vitéz ifju nem édes apjára hallgatott, hanem a mostoha tanácsára. Ámde nem daczból tette ezt.

— Édes jó uram atyám, eressz a nehéz viadalra. Nem lesz addig nyugodalmam, valameddig édes kis testvérkémet ki nem szabadítottam; és ha életemet vesztetem, azt sem sajnálom testvéremért. De ha győzők, jót tettem az egész környék szegény népével. Hiszen nem is tudnék itt boldogan élni, mikor annyi siralmat látok. Bizom Istenben és jó kardomban. Eressz, édes apám!

Mit tehetett az öreg? Hát csak utnak eresztette a fiát, kit a legtisztább szeretet vezetett.

Nem igen messzire kellett mennie a vitéz Oposnak, már látta a csuf szörnyetegget. Nagy meglepetésére a sárkány nem rohant rá, el sem menekült, hanem így szólt:

Bátor ifju, vigyázz, vigyázz!
Haddal ha jössz, elér a gyász!
De ha megcsókolni mernél,
Jutalomkép nagyot nyernél.

Meghökken a bátor ifju. Ez már aztán igazán nagy próba. Fegyvertelenül lépjen a szörnyeteghez és csókolja is meg! Hát ha ez csak ármányos esel, hogy a sárkány biztosabban megölje?

De hát ha nem esel? Az a hang olyan ismerős... hátha itt valami olyan varázslat van, melyet csak ezen a módon lehet

megtörni? Mint ha a hugocskája hangja szólt volna... mint ha ő kérné.

Csak rövid ideig gondolkozott az ifju. Elszánta magát, hogy feláldozza életét. Eldobta kardját, oda lépett a sárkányhoz és megcsókolta undok fejét.

Azaz dehogya undok! Abban a szempillantásban, amint megcsókolta, már eltűnt a csuf sárkány s helyette a szép, kedves lányka ugrott a nemes ifju nyakába.

— Bátyám, édes bátyám! Megmentettél!

Mekkora volt a két testvér öröme, mindenki elképzelheti. De nem örült ám, aki a várkastély ablakából látta a hazatérőket: a gonosz mostoha. Tudta, hogy most már minden kiderül, jaj neki! Elfutott, futva futott késő éjszakáig, míg nem egy mocsárba tévedt és elmerült, onnan ki sem menekült többé. És ahol elmerült, ott mindörökké csak mérges csalán és pöfeteg gomba nőtt azután.

II. A tejivó sárkány.

Réges régen, még a keresztes hadjáratok idejében, csöndesen éledgelt egy gazdag és hatalmas ur az ő szép várkastélyában. Nem szívesen éledgelt oly csöndesen, mert jobb szeretett volna ő is a többi lovagokkal messzire a Szentföldre vonulni, hogy a pogány török ellen harcoljon, de már ezt többé nem tehette. A vitéz csatákban, melyeket fiatalabb korában vívott, sok nagy sebet kapott, most már keze-lába megbénult, lóra sem ülhetett, kardot sem foghatott.

Volt neki egy jól megtermett, izmos legény-fia; de biz' ez nagyon elütött az apjától. Egyébre sem gondolt, csak a maga mulatságára; esze ágában sem volt, hogy a többi vitéz ifjakkal kemény csatákba induljon. Inkább a környéken barangolt,

vadászgatott, kedve tartotta.

Egy napon volt kedve me is fáradságon lusta v kel, az erdő lébe ért, me Tudta, hogy e hogy vigyáz messze volt lezárva. Ezt mozdítani.

De az urf kedve. Mi l megnézi. Ne elhengerítse.

Rögtön o szigoru hang De a gögös i

— Ne fé hogy imádk ami nekem

Az öreg dolgot, de ugyan elher megtette, a mes féreg gyik, retten mekkel.

— Jaj, j badítottad a és dobd vi én is segítük. Ó, hal

De a h

— Ugya ha félsz től

Ezt má Mert az a

vadásztatott, halásztatott, lovagolt, amint a kedve tartotta.

Egy napon megint így kószált, de nem volt kedve még csak vadászni sem, mert ez is fáradságos egy kicsit, ő pedig most nagyon lusta volt. Amint így unatkozva járkel, az erdő szélén egy kis kunyhó közelébe ért, melyben egy vén remete lakott. Tudta, hogy ennek a remetének az a feladata, hogy vigyázzon egy kutra, mely nem messze volt a kunyhótól, hatalmas kövel lezárva. Ezt a követ nem volt szabad elmozdítani.

De az urfának most épp erre szottyant kedve. Mi lehet abban a kutban? Biz' ő megnézi. Neki dőlt a nagy kőnek, hogy elhengerítse.

Rögtön ott termett az öreg remeté és szigoru hangon intette, hogy hagyja abba. De a gőgös ifju még keményebben rárvált:

— Ne fecsegj, öreg! A te dolgod az, hogy imádkozzál. Én pedig azt teszem, ami nekem tetszik.

Az öreg kérésre, könyörgésre fogta a dolgot, de az urfi csak nevette s csakugyan elhengerítette a követ. Alig hogy megtette, a kuthól egy kicsiny, de förtelmes féreg ugrott elő, félig kigyó, félig gyík, rettenetes szájjal, tüzet szikrázó szemekkel.

— Jaj, jaj! sóhajtozott az öreg. Kiszabadítottad a veszedelmet! Fogd meg hamar és dobd vissza, még birhatsz vele. Majd én is segíték, hogy a követ rá hengerítsük. Ó, hallgass szavamra!

De a hetyke ifju erre is csak nevetett.

— Ugyan ne óbégass, öreg! Fogd el, ha félsz tőle.

Ezt már bajos lett volna megtenni. Mert az a furcsa jószág ugyancsak szapo-

rán siklott odább és mihamar eltűnt a közeli nagy folyóban.

Nem sokáig nevetett a gőgös urfi. Hamar elterjerdt a hire, hogy kiszabadította a veszedelmes sárkány-kölyköt, nagy pusztulás éri az egész környéket. Valamerre csak ment, az emberek mindenütt keserű vád dal illették, bántalmazták vagy elfordultak tőle; atyja is napról-napra kemény szavakat mondott neki.

— Eh, mit türjem ezt a sok kellemetlenséget? szólt végre egy napon. Elmegyek én is hadakozni a Szentföldre. Csináljanak itthon, amit akarnak.

El is ment és esztendőig nem hallották hírét, ő sem hazájának.

Onnan hazulról pedig szomorú híreket kapott volna. Mert a nagy veszedelem csakugyan bekövetkezett: a sárkány-kölyök, mihelyt szabaddá lett, gyorsan nagyra növekedett és rettentően pusztított a környéken. A folyó partján egy nagy sziklán volt a tanyája, onnan rándult ki naponként többször is és elragadta a mezőkről a juhokat, barmokat és ha efféle nem talált, magukat az embereket. Jöttek bátor, elszánt vitézek és szembe szálltak vele, de mind hiába. A szörnyeteggel senki sem birt.

Erre aztán mást gondoltak a sanyargatott emberek: elköltöztek arról a vidékről, csak a várkastélyban maradt meg az öreg ur az ő cselédjeivel.

A sárkánynak sehogy sem tetszett a dolog, hogy most már semmi prédát sem talál. Egy napon tehát ilyet gondolt:

— Amott egy szép várkastélyt látok, oda látogatok el.

Nagy rémülettel vették észre a várbeliek a szörnyeteg közeledését. Csak az öreg várnagy nem vesztette el az esztét.

— Hallottam én, hogy az ilyen gonosz féreg szereti a tejet. Próbáljuk meg.

Össze töltöttek minden tejet, ami csak volt, egy nagy dézsába, és kitették a vár kapuja elé. A sárkány bele kóstolt és nagyon izlett neki.

— Jó volt, de kevés. Holnap egész káddal legyen, mert különben jaj nektek!

Másnap egész kád tej várta. De megint csak azt mondta:

— Jó volt, de kevés. Holnap még egyszer ennyi legyen, mert különben jaj nektek!

A tejtől roppantul növekedett a sárkány, egyik napról a másikra. És minden nap azt rendelte, hogy másnap még egyszer annyi legyen, különben bemegy a várba és mindnyájukat fölfalja. Megivott száz akót is egyszerre. A várban nagy lett a kétségbeesés, mert már alig tudták előteremteni a tömérdek tejet. Az egész cselédség egyebet sem tett, csak naphosszat járt messze vidékeken és vásárolta össze a tejet; az egykor gazdag várur eladogatta minden kincseit, jóformán már koldussá lett s végre is arra kellett rászánnia magát, hogy elhagyja ősei büszke várát, vagy széttépi a sárkány, mert sokáig már nem bírja táplálni. Szomoru csüggedés uralkodott a várkastélyban.

NEM ADOK! (Lásd a 222. lapon.)

Hetedik esztendeje járta már ennek a keserves állapotnak, mikor egy napon haza érkezett az okozója, az egykori hetyke, szivtelen urfi. De nem az volt már, aki régen. Nehéz küzdelmeken esett át, megkomolyodott és bűnbánólag borult térdre ősz apja előtt.

— Megszabadítlak a gonosz szörnyetegtől, ha életembe kerül is! mondá.

Szét nézett az elpusztult tájon. Nem találtott egy eleven lélekkel. Csak az erdőszélen állt még most is a kis kunyhó s előtte ott imádkozott a vén remete. Oda ment hozzá, de most már nem csufolódva, hanem alázatosan tanácsot kérve, miként győzhetné le a sárkányt legbiztosabban.

— Megsegítelek benne, felelt az öreg. Jőjj holnap s adok olyan pánczél, mely megoltalmaz. De egy föltételem is van s arra szent fogadalmat kell tenned. Mikor győztesen vissza térsz, meg kell ölnöd még a legelső embert is, akivel találkozol, mert áldozat szükséges, különben a sárkány újra föléled.

Az elszánt vitéz ezt megfogadta szentül s másnap megjelent a pánczél-ruháért. Ilyen pánczél még soha sem látott. Mert a vértézetből mindenütt, a sisakon kezdve le egészen a lába fejéig, rőfnyi hosszú, hegyes, éles vas dárda-hegyek meredeztek ki, ugy,

hogy mikor föriási sündis

Nem igen pánczél, de indult a sárk amint a vá cziójáért. Az

— Félre nyeteg, külö

— Meg!

S az ifjú kányra. Me nem csaphat ő kigyószertette magát Akármilyen bizony most a sárkány kező pillan az ő tuskés tapasztalta hirtelen rács magát a pá hegyes szög volna fojtog furódtak be kasztotta m lomtól bög menekülni p hatalmas ka aztán még Győzelm megfelede csak majd ben. Mert az édes a nézte a gy Igen, de bert, akivel az atyját

hogy mikor felöltötte, olyan volt, mint valami óriási sündisznó, mely felborzolta a tüskéit.

Nem igen értette, mire való ez a furcsa pánczél, de megbizott az öregben és megindult a sárkány ellen. Éppen utban találta, amint a várkastély felé ment a tej-porcziójáért. Az elszánt férfi bátran elejébe állt.

— Félre az utamból, dörögte a szörnyeteg, különben meghalsz!

— Meg! Vagy én, vagy te, undok féreg!

S az ifju nagyot vágott kardjával a sárkányra. Meg is vágta, de másodszor már nem csaphatott rá, mert a szörnyeteg az ő kigyószerű testével villámgyorsan rávetette magát az ifjura és rácsavarta magát. Akármilyen bátor és elszánt volt az ifju, bizony most már azt hitte, hogy vége van, a sárkány agyon morzsolja. De a következő pillanatban már észre vette, mire jó az ő tüskés pánczélja, és ezt keservesen tapasztalta a szörnyeteg is. Mert amint hirtelen rácsavarodott az ifjura, fölspékelte magát a pánczélból kimeredő rófnyi hosszú, hegyes szögekre és minél inkább akarta volna fojtogatni ellenfelét, annál mélyebbre furódtak beléje a vas tüskék. Olyanra lyukasztotta magát, mint a rosta s a fájdalomtól bőgve-sziszegve csavarodott vissza, menekülni próbált. De az ifju sem volt rest, hatalmas kardjával lecsapta a sárkány fejét, aztán még darabokra vagdalta a testét is.

Győzelmesen ujjongva s minden egyébről megfeledkezve sietett haza felé. De egyszerre csak majd halálra vált szörnyü ijedelmében. Mert örvendezve jött vele szemben az édes atyja, aki a kastély tornyából nézte a győztes viadalt.

Igen, de fogadalma az, hogy a legelső embert, akivel találkozik, meg kell ölnie! S most az atyját ölje meg! Szörnyü! Lehetetlen!

Néhány pillanatig szinte dermedten állt ott. Aztán megfordult és hanyatt-homlok futott, meg sem állt, míg a vén remetéhez nem ért. Lábaihoz borult s remegve, zokogva kérte, hogy a fogadalma alól mentse fel, mert ezt lehetetlen teljesítenie, még ha száz sárkány támadna is abból az egyből, melyet most szét vagdalt.

Az öreg néhány perczig gondolkozott, aztán így szólt:

— Csak egy módja van a segítségnek. Ha erre vállalkozol, fölmenthetlek.

— Mindent megteszek!

— Jól van. Nézd, ott a kut, melyből egykor a sárkány-kölyköt kieresztetted. Most szedd össze szétvagdalt darabjait, dobd bele a kutba és hengerítsd rá a követ. A szörnyeteg össze fog nőni, feléled, de nem fog tudni kijönni. Csak hogy gondoskodni kell róla, hogy többé soha senki ki ne szabadíthassa. Én már igen öreg vagyok; érzem, hogy közelit az utolsó óráim. Tehát te foglald el a helyemet, még pedig úgy, hogy a kunyhódat éppen a kut fölibe építsd, soha senki ne is láthassa. Aztán mint bünbánó remete fogsz itt élni s ha élted fogytaig hű maradsz fogadalmadhoz, el fog mulni a veszedelem; a te halálod órájában a sárkány is ki fog mulni ott a mélységben.

Ugy történt. A hatalmas várur fia mint jámbor remete élt ott az erdő szélén, hosszú évekig. Ellátott a várkastélyig, látta milyen vig és fényes élet van ott ujra; de ő csak gyökereken, vad gyümölcsön tengődött s élte fogytaig vezekelt. A sárkányt nem is látták soha többé.

EMMIKE ÉS AZ Ő BÁBUI.

(Képpel a 217. lapon.)

ICZA, Vicza, Katka, Jutka,
Csend legyen és figyelem!
A szómat fontos beszédre,
Nagy intésre emelem.

Mind én reám szegezzétek
A szemetek s fületek!
Mondom nektek, hogy sok bajom
Ne legyen ma veletek!

Illik végre, ti fajankók,
Ti tacsók, tudatlanok:
Hogy olvasni, hogy számolni
És hogy írni tudjatok!

Minap, hogy a boltban jártam,
Láttam már olyan babát:
Aki gyönyörűen szavalt
S meg is hajtotta magát.

Mikor, ó mikor fogjátok
Ti is vinni ennyire?
Mikor tapsol tinéktek is
Örvendezve Emmike?

Én beszélek — hajh, de mit ér?
Babák vagytok s ostobák!
Sosem lesztek, már ezt látom,
Jól nevelt, tudós babák!

Sosem leszen belőletek
Semmi — semmi — semmise!
De szerettek, s így veletek
Tovább játszik Emmike.

NEM ADOK!

(Képpel a 220. lapon.)

— MIT akarsz? Menj odább! Menj haza, Pajtás! Nincsen semmim ... és ha van is, nem adok! Mars!

De Pajtás nem mozdult, hanem csak csóválgatta kurta csonka farkát és nagyon barátságosan, bizakodva, kérőleg nézegetett kis játszó társára, Irmuskára.

Akár ki is láthatta, hogy Pajtás nem igen hiszi, amit Irmuska beszél. Igen, ha olyan kitűnő orra nem volna! De így szinte mondani látszott a tekintete:

— Ugyan, asszonykám, ne tréfájl! Az én orromat meg nem csalod. Pogácsa van a zsebedben, pompás vajas pogácsa. Abból már csak engemet is illet egy darabka!

De Irmuska csak folyton ismételte:

— Menj! Csunya kutya! Nem adok! Majd bizony veled osztom meg azt a jó pogácsát, melyet Klári nénitől kaptam! Nincsen semmi, mehetsz!

De csak nem ment Pajtás, sőt mint ha meg is haragudolt volna. Talán olyan formát gondolt, hogy ez nem járja. Mikor játszani van kedve Irmuskának, akkor bezzeg megkivánja, hogy a jámbor, hü Pajtás szolgáljon neki, akár hányszor szinte el is kinozza; hát most juttasson a jóból is egy falatkát. És hiába dugdosta Irmuska, a finom orru Pajtás hátra került; mikor meg Irmuska magasan tartotta a pogácsát, az éhes kutyácska fölágaskodott.

Ha egy kicsinyke darabot oda dob neki, Pajtás bizonyosan beéri vele. De Irmuska fősvény volt, nem akart semmit adni s mikor Pajtás nagyon is türelmetlenül kérte a maga részét, Irmuska megijedt és segítségért kiáltozott.

— Jaj! Segítség! A Pajtás megeszi a pogácsámat! Jaj!

Nem is hiába kiáltozott. Közel járt a szomszédbeli Karcsi, aki erős és kemény legény volt. Vesszőt is suhogtatott a kezében, sőt rá is ütött Pajtásra.

— Takarodol innen? Lódulj haza!

A vesszőből nem is kivánt Pajtás dupla porciót. Busan is, haragosan is futott haza, Karcsi pedig így szólt Irmuskához:

— No, megmentettem a pogácsát. Most már osztozunk.

— Ó! Dehogy is! Az az enyém, nem adok belőle.

— No, persze! Talán bizony ingyen segítettelek? Fele az enyém. Ha nem adod, elveszem az egészet.

Irmuska j
megteszi, amit
hogy a pogá
meg Irmuskán
— Ó! Ó!
sebbel beérte
egy kicsi dar
És Irmuská
kétszeresen a

ARA

A leggyors
alig ha fogsz
és így a szil
tetszik. Épp
jelesebb képe
merést aratn
mellé nem
szükséges gy

Nincs mi
s épp ezért
véleményünk
belőle, ha m
véleményünk
totta, hogy t
az csak mag
kelti magár
eszű, és nem
vagy pedig
eltagadja az
hiúságát leg

MEGFEL

A »KIS L
mában közö

Helyese
Fábián testvé
Oszkár, Ausl
Aladár, Melcz
vérek, Májer
Flamm Erzsib
Hirschler Gyö

Irmuska jól ismerte Karcsit. Biz' az megteszi, amit mond. Hát az lett a vége, hogy a pogácsának csak a fele maradt meg Irmuskának. Sirva nézegette.

— Ó! Ó! Hiszen Pajtás sokkal kevessebbel beerte volna! Neki elég lett volna egy kicsi darabka!

És Irmuska megtanulta, hogy a fukar kétszeresen adja meg mindennek az árát.

ARANY KALÁSZOK.

A leggyorsabb, legszebb tüzes lóval is alig ha fogsz célhoz jutni, ha nincs gyeplő és így a szilaj ló arra visz, amerre neki tetszik. Épp így a legkiválóbb elmével, legjelesebb képességekkel is bajosan fog elismerést aratni az, aki e szép tulajdonságok mellé nem szerezte meg a mulhatlanul szükséges gyeplőt: a kötelesség-tudást.

*

Nincs mindentudó, csalhatatlan ember, s épp ezért nem is nagy hiba, ha valamely véleményünk téves. De nagy hiba válik belőle, ha még akkor is helyesnek vitatjuk véleményünket, midőn valaki már bebizonyította, hogy téves. Aki ily módon cselekszik, az csak magát kisebbiti, mert azt a hitet kelti magáról, hogy vagy nagyon kurta eszű, és nem bírja megérteni az igazságot; vagy pedig hogy érti és érzi ugyan, de eltagadja az igazságot, csak hogy a maga hiuságát legyezgesse.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLVII. köt. 12-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

R Ó K A
Ó M Á R
K Á K A
A R A N Y

Helyesen fejtették meg: Hajós Anna, Fábrián testvérek, Nátafalussy Béla, ifj. Kossaczky Oszkár, Ausländer Iluska, Hegyessy Gyula, Böhm Aladár, Melczer Irma és testvérei, Pirnitzer testvérek, Májercsik Annuska, Hirsch Herta és Zelma, Flamm Erzsike, Rosenfeld Imre, Schön István, Hirschler Györgyike, Winkler Imre, Sipőcz Laczi,

Mérey Ágosta, Sántha Irénke, Kremzír Ernő, Boda Margit, Hunfalvy Lívia, Imre Ilona és László, Czizek Antal (magad írj! *F. b.*), Frosch Ellicza, Székely Jenő, Timon Margit és Iza, Poór Elza, Klein Irénke, Katrenyák Mariska, Damokos Margit, Okolicsányi Marcsa, Mikuleczky Ferencz, Tóth Vilma (magad írj és ne porozd be az írásodat! *F. b.*), Várady Bözsike, Bauer Juliska, Nékám István és Ervin, Frankl Pepi és Friczi (ugyan kérdezzétek meg kedves apátokat, hogy ez a magyar sor: »Nagy-sárói szeszgyár«, nem férne-e el a levélborító és a levélpapíros élen a német mellett? *F. b.*), Altmann Sarolta, Fáy Erzsí, Gonda Lajos (gondosabb írást kérek, amire ugy szólván neved is kötelez. *F. b.*), Ravasz Gizi, Stancsa Miczi, Emmike és Gyula, Schwarz Magda és Béla, Schulz Mariska, Salamon Gyula és Ernő, ifj. Bolyó Károly és Pálma.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett: *Nátafalussy Béla, Kassán*, kinek a jutalom-könyvet (*»Az ifju Anaharzis utazása Görögországban«*, írta *Barthélémy*, a magyar ifjuság számára átdolgozta *Hanthó Lajos*, képpel, diszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

TALÁLÓS TRÉFA.

Négy rekeszték, öt ló.

Egy istállóban négy külön rekeszték volt a lovak számára. Az istálló előtt pedig öt ló áll. Hogy lehetett ezeket úgy elhelyezni, hogy mind benn legyen és mégis minden rekesztékben csak egy-egy ló álljon?

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

Rüstig Zsigmond, az uj Robinson.

Írta *Marryat*, a magyar ifjuság számára fordította *dr. Dulácska Géza*; 94 képpel, képmény táblába kötve.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

„A kis kecskepásztor.“ A vers és a hozzá tartozó színes kép egyaránt kezdetleges. Biztónak az esetre mondhatnám a két művecskét, ha gyermeki kézből vettem volna. Biztónak, de

akkor sem közölhetők. Átvehető a szerkesztőségben minden szerdán este 6 és 7 óra között. — **Fáy Erzs.** Ha annyira kedvelitek a vörös-bőrűekről szóló történeteket: a jelenleg folyó indián elbeszélés után közlök nem sokára másikat. — **Brichta testv.** Sokszor meg volt már mondva, hogy a helyes megfejtésnek igazi, tehát erkölcsi jutalma az, hogy annak beküldőt név szerint említi föl a megfejtési rovat. Az, hogy a kitűzött nyeremény kinek jut: szerencse dolga. — **Strasser Henrik.** A két előző üzenet neked is szól. — **Mariska néni.** Amennyiben idő s tér kedveznek: nem sokára. — **M. Á. (Nytr.)** Levél megy. — **Oláh Ilonka.** Hosszu idő után hosszú utról megtérve: bizony nem érhetett volna kedvesebb köszöntés, mint az a bizonyára sikerült képcsoportozat, mely

hármótokat tünteti fel. El is teszem kedves emlékeim közé. Neked külön meg csak azt kívánom, légy oly egészséges, mint amilyenek az a fotográfia mutat. — **Katrenyák Mariska.** Hova tovább még jobban össze barátokunk. Árnyképeket sokszor közölt már a »K. L.« s fog is még közölni. — **Damokos Margit.** Mentül előbb örvendeztes meg sajátkezű írással. Azt fogom megérteni belőle, hogy bajod elmúlt. — **Körösi Pál.** A jövő számban.

A „KIS LAP“ minden kötetéhez **diszes színnyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél évi** folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő cím: **Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.**

Előfizetési felhívás

a KIS LAP október—decemberi folyamára.

A folyó évnegyed végének közeledtével kérjük ama t. előfizetőinket, kiknek előfizetésök e hó végén lejár, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ most folyamatban levő, immár **negyvenhetedik** kötetének még hátra levő részére az értékes és érdekes közlemények, művészi rajzok hosszú sorozata van előkészítve. A kis olvasóink részéről nagy tetszéssel fogadott „Rókaszem“ után egy épp oly vonzó, mint érdekesítő és tanulságos **hosszabb elbeszélés** fog még ebben a kötetben következni, ugy-szintén egy hosszabb **tündérmese**, mindkettő számos szép rajz kíséretében. Kisebb beszélyek, mesék, cikkek változatos sorozata is várja a közlést, mind gazdagon díszítve képekkel.

Folytatjuk a „Bűvészet“ rovatát is és minden két hétben művészi értékű **szines műmelléklet** fokozza a „KIS LAP“ becsét. Előadásra alkalmas **szindarab** is fog még ez évnegyed folyamán megjelenni, a rejtvények és feladványok megfejtői közt pedig **minden héten** egy-egy **diszes jutalom-könyv** kerül ki-sorsolásra.

A „KIS LAP“ minden igaz kis hive, új társakat is toborozva maga mellé, sorakozzék továbbra is rendületlenül Forgó bácsi zászlaja alá!

A „KIS LAP“ előfizetési ára

Negyedévre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetési pénzek legzélszerűbben postai utalványon, a „KIS LAP“ kiadó-hivatalához, Budapest, IV., Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“
szerkesztősége és kiadó-hivatala.